

10.11. 2019

21. neděle po Trojici

Introit: On ti odpouští všechny nepravosti, ze všech nemocí tě uzdravuje. (Žalm 103,3)

Píseň: 618 *Modré nebe, slunce zář*

Modlitba:

Pane Bože,

tobě patří chvály, díky. Když jsme šťastní, život se daří, máme radost... Chceme tě chválit, i když se nedaří....

Myslíme na to, co se nedaří, co se nám nepovedlo, co jsme pokazili, komu ublížili, co řekli ošklivě,... Prosíme, odpusť. Dej sílu dělat věci lépe, ohleduplněji.

Děkujeme, že můžeme věřit. Je ještě jiný rozměr, než ten nám známý, pochopitelný a uchopitelný. Jsou ještě jiné možnosti. Je naděje. Díky za ni. Pomáhej nám se spolehnout. O dětskou důvěru prosíme.

Zpěvem, ztišením, i hodinou strávenou v kostele se ti chceme nějak přiblížit, vpustit tě k sobě do života. Přijď, Pane. Amen.

Čtení: Iz 43,16-21 (Stvořím nové)

Píseň: Svítá 188 *Vostnatej drát*

Text: Lk 5,12-26

Kázání:

Všechny zachvátil úžas a chválili Boha. Byli naplněni bázní a říkali: "Co jsme dnes viděli, je nad naše chápání." Tak končí dnešní biblický text. Lidé se diví, nechápou.

Kdo je to Ježíš? Je nám Ježíš a vůbec evangelijní dění, podobně jako zástupům, nad naše chápání? Divíme se? Nebo jsme na příběhy o Ježíši "tak nějak zvyklí"? Uzdravuje, káže, odpouští...

Kam Ježíš přišel, tam se něco strhlo, nějaká "mela". Sročení davu, hádka, převrácení pořádků, převrácení toho, jak rozumíme světu v jeho světskosti, omezenosti, bolesti. Je to smutné, ale je to přece ve světě tak, že hluší zůstanou hluchými, chromí chromými, cizinci cizími... a recidivisté se nepolepší. Jenže - s Ježíšem je to jinak. Proto se lidé diví, je to nad jejich chápání.

Minule jsme četli, jak se na Ježíše tlačil dav lidí u jezera, půjčil si loď a učil zástupy odtamtud. Hodně jich přišlo, všichni chtěli slyšet. Teď se Ježíši k nohám vrhne jeden malomocný člověk. A prosí: "*Pane, chceš-li, můžeš mě očistit.*"

Ten muž nepochybuje, že Ježíš má tu moc. Možná zná starozákonní příběh o Mojžíšově sestře Miriam, která byla postižena malomocenstvím a byla uzdravena na Mojžíšovou přímluvu. Nebo syrský Námán, kterému pomohl od malomocenství prorok Elíša (2 Kr 5). Malomocný člověk potřebuje přímluvy. A potřebuje pomoc od Pána Boha. *Chceš-li, Pane...*, říká ten člověk. Ježíš ho hned uzdravil. Nevede s ním žádnou diskusi. Až poté, co ho uzdraví, ho posílá ke knězi. Je to podle pravidel ve starozákonní knize Leviticus. Zde je podrobně popsáno, jak zacházet s malomocnými a jakou roli v tom hrají kněží. Malomocenství není jen tělesná nemoc, je to i nečistota kultická, člověk je nečistý i před Pánem Bohem, odděluje ho to od Boha, chrámu i lidské společnosti. A to, zda už je ten člověk uzdravený (z různých kožních chorob souhrnně označených jako malomocenství), rozhoduje, to kontroluje kněz.

Náš malomocný věří. Víra znamená věřit, že může být jinak. Ježíš vztáhl ruku, dotkl se ho a jeho malomocenství se ztratilo. Setkává se svaté a nesváte. Obyčejný člověk postižený malomocenstvím se setkal s Boží mocí. Obráceně: Boží mocí obdařený Ježíš nejen oslovuje velké zástupy, ale jakoby "zoomuje" na potřebného jednotlivce. Jsou to i dva potřebné póly církve: slovo a služba; péče o tělo i o ducha; zaměřenost na skupiny i na jednotlivce. Ještě jinak: ora et labora. Modlitba a práce.

V tom druhém příběhu je kolem Ježíše zase dav lidí, tentokrát se sešlo mnoho farizeů a zákoníků z blízkého i dalekého okolí. Chtějí Ježíše slyšet, zažít. Celý dům je plný. S Ježíšem je "moc Páně" (Lk 5,17), mluví mocně. Jako by celý dům, kde Ježíš je, byl naplněn slávou, svatostí. Představují si oči davu upřené na Ježíše, s Ježíšovými slovy se jakoby otevírá nebe.

A vtom se to stane: Nahoře se něco děje, na zem kolem Ježíše padá sláma, rákosí, špína... Lidé zvedají oči ještě výš. Prosvítá tam nebe a pak se z toho nebe na provazech spustí nosítka s ochrnutým člověkem. Do domu naplněného svatými slovy přijde shora někdo nesvatý, postižený, lidský, hříšný. Bezmocný. Bezmocní patří do kostela, zdá se.

Propojuje se svaté a nesvaté. Zbožné a úplně lidské. Ježíš se setkává s jedním konkrétním člověkem. Co je to za člověka? Ochrnutý. Bezmocný. Ale má přátele. Nesou ho k Ježíšovi. Jenže dům je plný. Zbožných, věřících, schopnějších, pohyblivějších. Těch, kdo přišli dřív... Obklopují Ježíše, chtějí mu být blízko. Jak by ne? Všichni ale Ježíšovi nemohou být blízko. Nebo...? Ti muži, co ochrnutého nesou, to nevzdají. Chtějí se k Ježíšovi dostat ze každou cenu. Vylezou na střechu, odstraní krytinu (dlaždice, o kterých píše Lukáš, v Palestině asi neměli, střecha byla rovná, pokrytá rákosím...), spustí ochrnutého před Ježíše. Ježíš *vidí jejich víru* (čteme v textu). Tzn.: Ježíš rozumí jejich činnosti a aktivitě jako výrazu víry. Víra není jen zbožné čtení bible, modlení, chození do kostela. Víra je někdy docela aktivní i riziková. Zde i destruktivní. A ve víře nejde jen o mě, ale i o bez-mocné či málo-mocné přátele.

Ježíš vidí jejich víru a řekne tomu ochrnutému: Tvé hříchy jsou ti odpuštěny. Cože? Farizeové a zákoníci nemohou věřit svým uším. Odpouštět hříchy může jedině Bůh!

Přemýšlím, jak to vnímáme my. Nemáme už jaksi obroušené vnímání biblické zvěsti, jsme schopni se divit? Nebo i pohoršovat? Vyprovokuje nás něco, co v Bibli čteme? Farizeové a zákoníci byli vyprovokováni nepatřícností toho, že odpouští Ježíš. (Bůh odpouští, to ano. Ale tenhle člověk Ježíš přece není Bůh...) Napadá mě, že bychom se někdy mohli nechat farizeji inspirovat v tom, jak berou Ježíše vážně, jak do hloubky přemýšlejí nad tím, co říká. Ano, často proto, aby ho chytli za slovo, ale stejně. Naslouchají.

Co provokuje na Ježíšově jednání nebo slovech nás dnes? Nebo je to všechno "hladké", snadné k slyšení? A o tom nesnadném si řekneme, že to bylo řečeno už dávno a do jiné doby...

Já třeba u tohoto příběhu přemýšlím nad tím, zda je nějaká spojitost mezi ochrnutím onoho muže a hříšností. Souvisí postižení nebo nemoc s hříchem? Nebo si máme uvědomit, že zatíženost hříchem je (pro nás) horší než tělesný hendikep? Je to tak?

Víra znamená věřit, že může být jinak. Věřil ten malomocný. Věřili přátelé ochrnutého muže. Možná i on věřil, i když to o něm nečteme. Věřily nebo víru hledaly zástupy lidí, kteří přicházeli za Ježíšem. Věřili farizeové.

Uzdravený muž vezme to, na čem ležel, odchází a chválí Boha. Podobně chválí Boha všichni, kteří byli svědky této události. Jsou to i ostrážiti farizeové, kdo jsou zasaženi děním a chválí Boha?

Co my? Vede nás občas něco k chválení Boha? Třeba i to, když nám pomůže doktor v nemocnici? Když přijede zavalená sanitka... Když se podaří dobrá věc. Když zvítězí pravda.

Ještě u jedné věci se chci zastavit. U verše, který je jakýmsi spojovníkem obou dnešních příběhů. *On (Ježíš) však odcházival na pustá místa a tam se modlil (Lk 5,16)* Není to poprvé ani naposledy, co čteme v evangeliu, že Ježíš odchází do samoty a modlí se. Zvláště evangelista Lukáš zmiňuje Ježíšovu modlitbu opakovaně. Ježíš se bude modlit předtím, než si vyvolí učedníky (6,12), bude se modlit před proměněním na hoře (9,28) Když se pak učedníkům nepodaří uzdravit posedlého chlapce, Ježíš jim vysvětlí: Takový zlý duch může vyjít jen modlitbou. Prostě to bez ní nejde... Ježíš v samotě a v modlitbě obnovuje své spojení s Bohem Otcem.

Máme my, myslím teď my jednotlivci, nějakou variantu Ježíšova odcházení do samoty k modlitbě? Kdy a jak "dobíjíme duchovní baterky"? Co jsou naše "pustá místa", kde jsme jen my a

Bůh, resp. "já a Bůh"? Nebo to nepotřebujeme? Že by to potřeboval jen Ježíš? Možná je pro nás dostatečné nedělní přerušení všedního týdne bohoslužbami.... Nevím, můžeme nad tím přemýšlet.
Prosíme o víru, Pane Bože. Amen.

Píseň: *Žalm 103* (sloky: 1-5; 10)
Křest Roberta Pleskota (Pavel Pokorný)

Píseň: Svítá 12 - *Až svatí půjdou*
Ohlášky, sbírka
Píseň: 694 *V království Božím místa dost*

Přímluvná modlitba, Otče náš
Poslání: Hospodin je náš Bůh, on nás vyvedl z otroctví. (podle Ex 20,2)
Požehnání: Neměj strach a neděs se, neboť Hospodin, tvůj Bůh, bude s tebou všude, kam půjdeš.
(Joz 1,9)

Píseň: 176 *Někdo mě vede za ruku*